

Telefon štev. 3040.

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDRUŽENJA VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE SHS

List izhaja 1. in 15. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 2 Din. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravištvo v Ljubljani. — Št. Peterska vojašnica. Telefon štev. 3040.

OBLASTNEGA ODBORA ZA LJUBLJANSKO IN MARIBORSKO OBLAST V LJUBLJANI

Iz poročila plenumu!

Zadnjič smo obrazložili potek zadnje plenarne seje dne 20. maja t. l. v Beogradu. Da bodo imeli naši člani tudi kratek pregled o delu naše središnje organizacije, naj obrazložimo na kratko poročilo, o katerem se je vršila debata in sklepalo. Središnji odbor je podal svoje poročilo o delovanju, ki ga prinašamo v skrajšani obliki.

Poročilo se nanaša na čas od 1. maja 1927 do 1. maja 1928.

Uvodoma je opravičba, zakaj je bila sklicana plenarna seja tako kasno in ne v prvi polovici poslovnega leta? Po pravilih se mora sklicati vsakih 6 mesecev, toda letošnja poslovna doba se izredno podaljša radi proslave desetletnice.

Ker je morala biti proslava odložena radi predpriprav na začetek septembra, se na ta način podaljša poslovna doba na 16 mesecev. Ako bi bila prva plenarna seja poprej, bi nastala do druge seje predolga doba.

Poleg tega pa v času od kongresa v Kragujevcu do danes ni zahteval niti en moment v našem vprašanju hitrega sklicanja plenarne seje.

Prihajajoč na samo poročilo, prinaša ožji odbor vse kar se je delalo in napravilo, da bo širji sred. odbor vse to ocenil, ker se v tem oziru čuti ožji odbor dolžnega napram članom širjega odbora ter tudi informirati širšo javnost, kateri se zadnji čas servirajo mnoge ne- točnosti o delu tega odbora. Začeti hoče s poročilom o delu za spremembo invalidskega zakona.

Po izjavi g. ministra soc. pol. na Kragujevškem kongresu, da je treba invalidski zakon spremeniti, je odbor to pričakoval. S tedanjim ministrom g. dr. Mijovićem je bil napravljen predlog za spremembo, ki bi gotovo prodrli, da niso nastali politični dogodki, ki so to onemogočili.

Razpisane so bile nove državnozbornske volitve za 11. septembra 1927, vsled katerih je bilo tako delo nemogoče. Po volitvah je nastala druga ovira, ker je bil g. dr. Mijović odšel iz položaja ministra socialne politike in propadle so zopet vse pripravljene spremembe zakona.

Večne politične spremembe mečejo naše vprašanje v zapeček in nesrečni notranji politični položaj nam je vedno ovira.

Po sezivu nove narodne skupščine je S. O. takoj ponovno zastavil delo za spremembo zakona. Takratnemu ministru soc. pol. g. dr. Gosarju je predložil predloge, pa tudi finančnemu ministru, predsedniku skupščine in vsem poslanskim klubom. O vsem tem je bil obveščen tudi Nj. Vel. Kralj o priliki avdiience. Pa tudi že pri sedanjem ministru socialne politike je S. O. interveniral. Delujoč pri tem ni S. O. popustil niti ene prilike izvojevati izpremembo zakona v celoti, ali vsaj v poedinih točkah, posebno pa, ko so se v skupščini reševala vprašanja, ki bi lahko na široko oprijela tudi invalidsko vprašanje. Ko se je sprejemal davčni zakon, je storil S. O. vse, da bi popravil invalidsko stanje. Napravil je vlogo z zahtevo, da se sprejme mera osnovnega progresivnega davka, ki bo odgovarjala dosedanjemu neposrednemu davku 20 Din.

Istotako je S. O. vložil, da se osebe, zaščitene po invalidskem zakonu, ki so zaposlene pri privatnih podjetjih ali državnih in samoupravnih ustanovah, ter stanujejo v svojih hišah, od kojih nimajo dohodkov ter oni, ki so samostojni obrtniki pa nimajo nad 10.000 Din letnega zaslužka, oproste plačevanja davkov. Svoj predlog za spremembo invalidskega zakona pa je objavil v glasilu.

O priliki sprejemanja finančnega zakona je S. O. ustmeno in pismeno interveniral v korist vojnih žrtev. Ni kriv torej, ako ni našel odmeva, da pa se vidi volja opozarja na izjavo, ki se je čula v narodni skupščini, da je sedanj invalidski zakon rešil invalidsko vprašanje? Poznavanje vprašanja se vidi najbolje v sedanjem členu 305. finančnega zakona, s katerim so z eno potezo zbrisani nekateri invalidi, ki kot taki več niso invalidi

Ko je prišlo v skupščini na dnevni red tolmačenje čl. 108. inval. zak., je S. O. interveniral pri ministru soc. pol. in zakonodajnem odboru ter zahteval, da se vnese v zadnji odstavek, da se upoštevajo tudi rezervni oficirji.

Da je bilo to tolmačenje resnično v korist rezervnih oficirjev, znači odločba ministra, da se obrazuje odbor, ki bo dal predloge in bil je v odboru tudi predstavnik rezervnih oficirjev.

Da bi invalidsko vprašanje odtrgal iz političnih rok, je S. O. zaprosil, naj se potom zakona o centralni upravi z ukinitvijo ministrstva socialne politike prenese v ministrstvo vojske in mornarice, kjer bo našlo veliko več razumevanja in ljubezni. Ako pomislimo na politično stanje moramo priznati, da bo prešlo še dolgo, predno bo došlo do spremembe invalidskega zakona. Odvisno je od onih, ki so za to pozvani, brez dvoma je pa, da bodo invalidom navrgli borbo za obrambo svojega življenja.

O zadrugarstvu.

V teku leta se je ustanovilo 6 oblastnih invalidskih zadrug, ki so stopile v Glavni savez invalidskih zadrug. Glavna zadruga jim je izdala za 1.020.000 Din posojil, in sicer v Skoplju 350.000 Din, v Vračaru 300.000 Din, v Kruševcu 150.000 Din, v Valjevu 50.000 Din, v Čačku 80.000 Din in v Beogradu 90.000 Din. Ostalo je razpoložljivih še 480.000 Din v Hipotekarni banki.

Likvidirana zemunska invalidska zadruga ima tožbo z g. Kobijem, a sodba še ni izrečena. Advokat pregleduje knjige in papirje. S. O. je pri sodišču zahteval vzroke, ki so dovedli likvidacijo do tega in zaprosil, da se imovina udruženja zaščiti.

Komisar glavne kontrole je vse preveril; na prošnjo S. O. pa je ministrstvo soc. politike izročilo delavnice z orodjem invalidskemu državnemu zavodu v Zemunu. To je učinil S. O. po svoji obvezi. Uradno je prece- njena vrednost zadružnih investicij in ministrstvo bi imelo izplačati udruženju 40.000 Din, katera vsota gre na olajšanje dolga zadruge pri Središnjem odboru.

Ta zadruga pa dolguje Sred. odboru 995.040 Din, a dokler sodno ne bo rešena likvidacija, se ne more reči, ako je ves ta denar na varnem. S tem, da je S. O. dajal posojila, je storil dolžnost napram invalidski ustanovi.

Po likvidaciji je prevzel S. O. nekaj sirot in 3 invalide, ki so ostali brez posla, za vzdrževanje istih je porabil 14.598 Din, dokler ni sirote spravil v Vojnotehniški zavod v Kragujevcu, dvema invalidoma preskrbel trafiki, enega pa sam zaposlil v zadružbinskim kopalnišču.

O zadružbini. (Da bodo čitatelji vedeli, kaj je to, omenjamo, da sta g. Milojević in soproga volila po svoji smrti v last udruženju svojo hišo v Beogradu, za časa življenja pa v upravo in uživanje).

Središnji odbor je v javnosti glede te uprave napaden in je g. Milojević sam preko lista »Pravda« grdo kvalificiral upravo zadružbine. Zato je g. Milojević tožen in Središnji odbor izjavlja, da se do sodbe noče braniti pred invalidi, pozneje bo pa objavil dokaz, koliko je bilo resnice? Po zahtevi S. O. pa revidira ministrstvo prosvete celo upravljanje.

Stanje zadružbine dne 31. decembra 1927 beleži 4.648.344'80 Din dolga, od tega Središnjemu odboru 683.625'80 Din, Hipotekarni banki pa 3.963.719 Din. Tekom celega leta 1927. so znašali vsi dohodki 1.026.379'60 Din, plačano je na dolg 287.983'36, na obresti 463.858 Din.

Glede polovičnih voženj je bil S. O. iznenaden, ker ni bil o pravilniku pravočasno obveščen. Skozi javnost se je slišalo, ali uradnega obvestila o tem ni bilo, ker bi drugače pravočasno obvestil organizacije in podvzel korake, da bi se čimprej dobile nove povlastnice.

Dobro je vedel, da mora za izdajanje takega pravilnika ministrstvo imeti pooblaščenje na rodne skupščine. Ali tako pooblaščenje je sledilo že po izdaji pravilnika. Tudi politične oblasti niso bile pravočasno obveščene o dolž-

Poziv naročnikom!

Naročniki se nujno pozivajo, da čimpreje poravnajo zaostalo naročnino pri svojih Krajev- nih odborih, obenem naj se poravnava tudi naročnina za drugo polovico tega leta.

Posebno pa opozarjamo Krajevne odbore in posamezne naročnike, ki dolgujejo na naročnini od začetka tega leta ali celo še od prej, da nemudoma storijo svojo dolžnost in poravnajo naročnino, ker bi bili sicer primorani vsem tem že prihodnji list ustaviti.

Krajevni odbori naj pobrano naročnino takoj pošljejo upravi.

nostih po pravilniku, ker se je izvršilo šele pozneje na intervencijo Središnjega odbora.

Po objavi pravilnika je takoj interveniral, da bodo invalidi izvzeti in jim dovoljene objave kakor pred 1. jan. 1928.

Ker to ni pomagalo je zahteval, da se vsaj podaljšajo do 1. maja t. l., da bodo invalidi dobili nove legitimacije. Ministrstvo je odgovorilo, da se ne more delati nikakih izjem. Središnji odbor je v svojih vlogah obrazložil, da je na ta način pogaženo pravo po invalidskem zakonu in prizadeto udruženje. V zadnjem času je v razpisu izposloval, da se pri zbiranju podatkov za legitimacije za to zahteva, da je dotični član udruženja. Tudi je mnogo uspel s svojim delovanjem, da se je delo za izdajanje legitimacij pospešilo, ker prihajajo poročila iz pokrajin, da stvar hitro teče.

Za nujne rešitve invalidskih sodnih priznanj je S. O. interveniral po svojih odposlancih trikrat pri ministru pravde. Zaprosil je, da se sodiščem izda naredba kako morajo pospešiti reševanja. Pa tudi pismeno je mnogokrat v tem oziru interveniral z vlogami pri Kraljevi vladi, ministrstvu pravde in socialni politiki. Sledile so odredbe sodiščem, da pospešijo delo. V zvezi s to akcijo so ustanovljeni v Beogradu že 4 oddelki višjega invalidskega sodišča, v Sarajevu in Zagrebu pa po 2 oddelka. Koliko je storjenega znači, da je minister socialne politike odredil naj poedine organizacije stopijo v stik s predsedniki sodišč radi pomoči v delu za hitre rešitve.

V svrhu izplačila dolžnih invalidnin, je poleg posredovanj na posamezne vloge tudi po svoji inicijativi S. O. interveniral pri finančnem ministru. Ko se je sprejemal finančni zakon je napravil vse napore, da bi bilo omogočeno izplačilo dolžne invalidnine. Na pritožbe o nepravilnem izplačevanju je podvzel ener- gične korake.

Kar se tiče zdravljenja invalidov, je S. O. rešil, da iz svojih sredstev zgradi za sedaj dva paviljona, in sicer v mataruških in ribarskih toplicah. Uprava mataruških toplic je dala potreben prostor in ko bo gotov načrt, se bo začelo, dočim je isti v ribarskih toplicah že predložen ter se počenja graditi. Sredstva za vse to so na razpolago.

Velika invalidska loterija. Na ponudbo komanditnega društva »Union« je pristal S. O. ter izdal srečke, katerih dobitki bodo avtomobilni tvrdke »Praga«, 25 po številu. Po dogovoru s tem društvom nima S. O. nikakega denarnega sodelovanja v loteriji, ampak ima dobiti od loterije 500.000 Din ter en avtomobil, ako se razprodajo vse srečke. Prvo vlečenje za 15. jan. t. l. je odloženo za 15. junij t. l. Ako se ne bo prodalo vseh 50.000 srečk, se bo izvršilo žrebanje po proporcionalni delitvi. Da bi se čim več razprodalo, je S. O. poslal v provinco člana tov. Dovezenskega, kateremu bo naknadno odredil stroške.

Zidanje invalidskega doma se še ni začelo, ker niso še gotovi načrti. Naše Udruženje in Udruženje jugoslovenskih arhitektov in inženirjev sta razpisala natečaj za načrte. Ko bo osvojen najboljši načrt, se bo takoj gradilo.

Denarnih podpor je izplačal S. O. v pretekli dobi za 1.176.751 Din 25 para. Največja skrb je bila za vojne sirote. S. O. vzdržuje 19 gojencev, za katere izda mesečno po 8984 Din iz posebnega fonda, ki je za to ustanovljen.

Iz svojih sredstev je odbor kupil dva vagona koruze, katera je razdelil invalidom mostarske oblasti. Za podpore je izdal Oblastnima

odboroma v Podgorici 50.000 Din in v Dubrovniku 10.000 Din. Po ostalih oblastih, kjer so bile elementarne nezgode, je dajal poedin- cem podpore od 1000—2000 Din.

Po kongresu je bil S. O. pooblaščen, da odpiše te vsote od kapitala, tega pa ni storil, ker je dobil svoje dohodka.

Za proslavo 10-letnice se je sestavil posebni odbor iz predstavnikov ministrstev ter humanitarnih organizacij. Razdeljen je v sekcije, ki ima vsaka svojo nalogo. Do sedaj je izdelal resolucijo, ki jo je izvršil naš prijatelj g. dr. Rajs in se bo natisnila v našem ter francoskem jeziku. Odbor je uspel, da je pridobil podporo države, sedaj pa pripravlja podatke o številu udeležencev.

Število članstva do 1. maja t. l. v našem združenju je znašalo 71.654. Na novo se je vpisalo v zadnjem času 1962 članov.

V Sarajevu in Irigu v Slavoniji sta ustanovljena nova Oblastna odbora.

Stanje blagajne je na koncu 1926. leta izkazovalo 65.087 Din dohodkov. Čeprav je v letošnji budžet ta vsota vnešena kot redni dohodek, je S. O. ni potrošil, temveč prenesel na glavnico. Glavnica na dan 30. aprila t. l. znaša 2.635.854 Din 81 p.

Od 1. jan. do 20. aprila t. l. je bilo raznih dohodkov 1.959.807'32 Din, izdatkov pa

1.942.091'28 Din, torej prebitok 17.712'04 Din. Detajlni izdatki so razvidni iz pregleda dohodkov in izdatkov. V prednavedenih izdatkih je zapopadena vsota 1.176.751'25 Din kot izdane podpore članom udruženja. Iz ostale vsote 765.340'03 Din je potrošeno:

za list 124.989'50 Din
za vzdrževanje doma 196.488'80 »
za pisarniške in druge stroške 6.000'23 »

Skupaj 327.478'53 Din

Iz ostanka vsote, ki po tem odštetu beleži še 383.957'50 Din je pa izdano:

za osobe 306.059 Din
za potrebne stroške in dnevnice 73.278 »

Skupaj 379.337 Din

Od še ostale vsote izdatkov, ki znaša še vedno 4510'50 Din, pa je šlo za odpis zahtev Vasilija Vukičevića 1000 Din in Krajevne odbora v Peči 3510'50 Din.

Vsi izdatki ter plače osebja so računani za 16 mesecev.

Od kongresa do sedaj je imel S. O. 20 sej ter je rešil 7245 spisov.

Dohodki in izdatki ter primerjanje z budžetom celoletnim in polletnim (od 1. jan. 1927 do 30. aprila 1928) izkazuje:

Izdatki:	Proračun za 16 mes. Din	Potrošeno Din	Manj — Več + Din
Plače, postrežba, honorarji	312.000'—	306'058'—	— 5.941'—
List: plače, tisk, ekspedicija	119.666'66	124.986'50	+ 5.319'84
Pisarniški stroški	53.333'33	60.007'23	+ 6.673'90
Najemnina za pisarne	48'000'—	—	— 48.000'—
Dnevnice in potnine	106.666'66	73.288'—	— 33.378'66
Denarne podpore	210.228'66	1.112.971'75	+ 902.743'09
Za azil in potujoče invalide	—	264.778'80	—
Povišek dohodkov	52.471'32	17.722'04	—
	902.367'63	1.959.807'32	+ 1.057.435'69

Dohodki:	Proračun za 16 mes. Din	Potrošeno Din	Manj — Več + Din
Od članarine	79'500'—	32.187'70	— 47.312'30
Od lista Ratni Invalid	56.000'—	32.470'80	— 23.529'20
Od obresti kapitala in raznih dohodkov	353.733'32	548.823'42	+ 195'090'10
Od članskih knjižic	28.333'33	12.422'40	— 15.910'93
Od diplom	4.066'66	8.040'50	— 3.626'16
Od darovalcev, dobrotvorov, in ustanovnikov	83.333'33	47.207'—	— 36.126'33
Izredni dohodki (podpore, fondi, značke)	285'733'33	1.112.101'50	+ 826.368'17
Državna podpora	—	166.400'—	—
	902.367'63	1.959.807'32	+ 1.057.435'69

Bilanca Središnjega odbora 30. aprila 1928.

Aktiva.	Din	Din
Gotovina v blagajni	34.612'42	
Drž. hip. banka	3.791.496'—	3.826.081'42
Vrednost drž. papirjev	474.060'—	
Akc. inv. zadruge A. D.	233.640'—	707.700'—
Vrednost fondov	5.500'—	
Za pomoč zadrugarstva	13.708'90	19.208'90
Stranska valuta	—	6.513'80
Poštna hranilnica	—	13.108'65
Oprava in potrebščine	—	66.677'10
Potrebščine	—	33.050'—
Biblioteka	—	2.054'—
Diplome	—	30.529'95
Inv. značke	—	17.896'—
Članske markice	—	4.848'25
Knjižice	—	47.266'20
Kavcije	—	560'—
Invalidska zadruga A. D.:		
tekoči račun	120.394'—	
osebni	37.762'96	
zadr. fond.	278.310'—	436.466'96
Posojila — razno	785.531'85	
Zgradba kioska	161.650'—	947.181'85
Zahtevki Inv. zadr. Zemun	995.040'—	
Zadruga Skoplje	0'20	
Prva srpska zemlj. banka	2.955'—	
Okružni odbor Šabac	57.487'20	
Revizija lista	19.268'84	
Po začasnih računih	218.626'46	1.293.377'70
Glavna Inv. zadruga	—	800.000'—
Sumljiva potraživanja	—	262.143'20
		8.548.623'98

Pasiva.	Din	Din
Glavnica	2.635.854'81	
Fond glavnice	2.309.974'50	4.945.829'31
Rez. fond glav. inv. zadruge (obr.)	—	10.025'—
Fondi za pomoč zadrugarstvu	328.310'—	
„ „ zgradbo inv. doma	1.442.806'21	
„ „ vojnih sirot	13.193'42	1.784.309'63
Privatne ostave	—	5.672'—
Predplačilo na list za leto 1928.	—	1.076'—
Dolg Ministarst. soc. pol., posojilo	—	
za osnivanje inv. zadruge	1.500.000'—	
za zgradbo kioska	250.000'—	1.750.000'—
Povišek dohodkov	—	17.712'04
		8.514.623'98

Budžet Središnjega odbora za čas ob 1. maja 1928 do 1. maja 1929.

Dohodki:	Din	Din
Redni:		
Članarina	30.000'—	
Dohodki lista	30.000'—	
Dohodki vrednostnih papirjev	32.000'—	
Obresti posojil	72.000'—	
Obresti vlog Drž. hipot. banke	212.500'—	
Od članskih knjižic	15.000'—	
Od koncesije Teslića	30.000'—	
Diplome	200'—	412.700'—
Razni:		
Od dolžne naročnine za list	5.000'—	
Od dobrotvorcev in ustanovnikov	40.000'—	
Izredni dohodki	42.000'—	87.700'—
		500.400'—

Izdatki:	Din	Din
Delov. moči v pisarni in postrežba	—	218.400'—
Stroški lista:		
Plača urednika	9.600'—	
Plača ekspeditorja	4.800'—	
Tiskanje, ekspedicija	57.600'—	72.000'—
Materijalni izdatki:		
Pisarniški stroški	40.000'—	
Dnevnice potnine	70.000'—	110.000'—
Nepredvideno	—	100.000'—
		500.400'—

Nepovoljno stanje.

Na vse načine se prizadevamo, da bi dovedli vprašanje vojnih žrtev v povoljniji štadij. Poskušamo pri vsaki priliki izvojevati si kako izboljšanje in dajemo svoje apele menjajočim se vladam.

Ali imamo kaj izgledov iz našega nepovoljnega stanja? Zelo so slabi.

Zadnja deputacija, ki je napravila svoj pritisk o priliki plenuma v Beogradu pri g. ministru socijalne politike, ni prinesla zadovoljivih rezultatov.

O reviziji invalidskega zakona je izjavil g. minister, da ne more izražati nikakih obetanj.

S čim naj se toraj tolažimo, ako ne vidimo pred seboj še nikakega izgleda? Vsak čuti in priznava, da je stanje naših vojnih žrtev slabo. Tudi priznavajo, da je sedanji invalidski zakon slab. Naše zahteve so upravičene. Vse to pokaže potrebo, da je treba invalidsko vprašanje revidirati in izboljšati. Toda obetanj ne dobimo, pač pa le priznanja. Kaj mora biti vzrok temu odporu? Glavno je: »Preveč nas je.« Toda mi ne moremo pomagati, ker nas je toliko napravila vojna.

Ker nas je preveč moramo trpeti vsi. Smrt je že gotovo več ko eno tretjino iz naših vrst poslala na oni svet, mnogo pa so izbacile komisije. Komisije so celo neupravičeno izvrge ljudi, ki jim gre po vseh pravicah priznanje in pomoč. Kljub temu se nam ne obeta možnost rešitve invalidskega vprašanja. Učinjeno je, da bodo na breme invalidskih kreditov poslovala razna novoustanovljena invalidska sodišča, da nam bodo dala nujno rešenja — priznanja. Na ta način smatrajo, da bomo imeli invalidsko vprašanje rešeno? Kaj pa imajo oni, ki posedujejo danes rešenja? Polno nedostatkov, ki jih povzroča sedanji invalidski zakon.

Oni ne dobijo v redu invalidnin, zdravljenja, svojih protez, pravilne izobrazbe in kar je glavno potrebne ekzistence. Hiranci nimajo invalidskih domov, vojne sirote nikakih možnosti vzgoje.

Kako naj živi invalid od borih par sto dinarjev mesečno, ali pa oče in mati padlih sinov s 40 Din? Ko bi jim invalidski zakon nudil vsaj še kaj drugega? Dan na dan begajo invalidi po raznih krajih in uradih za službami, Odkar pa imamo pravilnik za zaposlovanje invalidov, nismo videli še enega tako srečnega, da bi bil kam sprejet. Ravno nasprotno, mnogo je bilo reduciranih.

Pravilnik smatrajo kompetentni ljudje v zasmeh in se izražajo, da jih nič ne briga invalidski zakon, ki je samo za invalide. Za potrebe zdravljenja mora invalid tarnati na vseh straneh. Tako čakajo tuberkulozni kakor duše v vicah kdaj jim bo mogoče priti v zavod. Invalid na primer iz Črne gore mora radi proteze potovati brez noge peš v oddaljeno protežno delavnico, ker tam ni železnice in drugih brezplačnih prevoznih sredstev.

Hiranci, katerih obupno stanje pretresa vsakega človeka, lazijo brez sredstev okoli in nimajo zatočišča, ker ni invalidskih domov. In tudi za sprejemanje so določeni taki pogoji, kategoriziranja, da mora biti že več ko na pol mrtev.

Pri vsem tem pa naj velja izraz invalidsko vprašanje je rešeno? Tako važni socialni panogi, ko gre vendar za par stotisoč ljudi, se ne posveča nikake pozornosti.

Gotovo je, da se more v tem ali onem invalidsko vprašanje izboljšati. Ako primerjamo stanje v drugih državah, nam to potrjuje. Invalidsko zakonodajstvo se večkrat polagoma novelira in izboljšuje. Kar je mogoče se nudi, kar ni pa ne. Mi pa smo se borili 6 let za invalidski zakon, ki nam ni prinesel popolnoma nič novega. Kar je bilo od začetka je še sedaj, da celo poslabšano.

Kakor smo že večkrat omenili, ali bi bilo treba za ureditev preskrbe služb invalidom kakega materijelnega žrtvovanja? Zakonodajstvo v tem oziru bi moralo najti le moralne sile, in jo podkrepiti s strogo kontrolo, da se bo to vprašanje res izvajalo v javnosti. Rezultat bi bil le, da bi partizansko protekcijo izpodrinila invalidska pravica.

Nepojmljivo je tudi, da bi se ne moglo najti sredstev za vse zdravstvene potrebe invalidov. Polagoma in stvarno bi napredovali v marsičem, ako bi bilo volje k smotreni regulaciji tega perečega vprašanja.

Četudi bi prišla na vrsto eventualno na zadnje ona materijalna mesečna podpora, ki v današnji obliki itak ne pomeni dosti, bi izgledalo invalidsko vprašanje v marsičem drugače. Glavni pogoj, ki tudi razbremenuje državno skrb, bi bil postaviti vojne žrtve k možnosti v javnem življenju.

Invalidski zakon toraj nima samo možnosti, da se ga kar naenkrat v celi obliki spremeni, pač pa tudi polagoma novelira, kakor vidimo v drugih državah.

Vojne sirote na morju.

Uprava šolske poliklinike Ministrstva narodnega zdravja je objavila v beograjski »Politiki«:

»Tudi letos smo začeli s pošiljanjem slabotnih in malokrvnih otrok v morskala kopalnišča in v druga zdravilišča. Amerikanski dom za vojne sirote v Selcih pri Crkvenici je na priporočilo g. dr. Slavka T. Grujića omogočil Polikliniki, da že sedaj pošlje 30 najrevnejših, slabotnih in malokrvnih otrok

iz raznih ljudskih šol v Beogradu na zdravljenje v Amerikanski dom v Selce.

Prva grupa 50 otrok, ki se je sestavila, in to 30 iz Beograda, 10 iz Zagreba in 10 iz Mežic, industrijskega kraja v Sloveniji (pri Prevaljah), je že v Domu in uživa radosti morja in gostoljubnost Amerikanskega doma v Selcu. Otroci iz Beograda so odpotovali v spremstvu in pod nadzorstvom dveh šolskih sester. V Zagrebu so se jim pridružili otroci iz Slovenije in Zagreba.

V Selcu ostanejo otroci okrog mesec dni

na kar jih nadomesti druga grupa, katero bo poslala družba Rdečega križa.

Pri tej priliki se Poliklinika najtopleje zahvaljuje plemenitosti darovalcem, ki so že sto in sto vojnim sirotam in siromašnim otrokom dali prostora v svojem Domu in jim omogočili brezplačno zdravljenje na morju.

»Vojni invalid« priobčuje to poročilo z veseljem, ker so tudi iz Slovenije otroci deležni te dobrote ter se istotako zahvaljuje z željo, da bi čimveč vojnih sirot bilo deležnih take pomoči.

Okrožnica št. 2

vsem krajevnim odborom UVI v Sloveniji.

Ker je mnogo povpraševanj, kako stoji vprašanje glede voznih legitimacij, pojasnjuje Oblastni odbor sledeče:

Naša borba, da bi dobilo udruženje zopet pravico izdajanja uverenj, ne bi imela uspeha. Veliko so temu krivi invalidi sami, ker so začeli takoj v velikem številu prositi za nove legitimacije. Naša delegata sta se mudila te dni na plenarni seji v Beogradu, kjer je prišlo tudi to vprašanje v pretres. Središnji odbor smatra vsako nadaljno akcijo za brezuspešno, pač pa so se delegati bolj zavzemali za borbo, da bi se na temelju teh legitimacij doseglo kako stalno olajšavo. Ni drugače, kakor da bomo morali v udruženju forsirati sedaj tozadevno borbo.

Ker veljajo nove vozne legitimacije tudi kot izkaznice v slučaju, da se invalidi vozijo brezplačno s pozivi na ortopediranje, zdravljenje itd., bo potrebno, da si jih nabavijo.

Železniški organi so že omejevali prosto vožnjo takim invalidom, ki potujejo na uradni poziv. Ker nikakor ne morejo biti legitimacije naenkrat gotove, je Oblastni odbor preskrbel pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani, da do konca junija t. l. veljajo kot izkaznice poleg uradnih pozivov tudi še članske knjižice udruženja. Po 1. juniju t. l. pa bodo brezpogojno zahtevali nove vozne legitimacije tudi kot izkaznice za one, ki potujejo v protezno delavnico itd. Ni drugače, da invalidi žrtvujejo stroške za fotografije in svote po 10 Din.

Ministrstvo za promet je izdalo odredbe, da zbirajo prijave za vozne legitimacije finančne uprave, torej pri nas v Sloveniji Računovodstvo delegacije ministrstva financ, odsek za vojaške mirovine v Ljubljani.

Potom velikih županov pa je izšla druga okrožnica, da zbirajo naročila sreski poglavarji in po nekod celo občine. Na ta način bodo morale občine oziroma srezi poslati prijave ali spiske gotovo preko gori omenjenega računovodstva. Invalidi se lahko prijavljajo pri občinah ali sreskih poglavarstvih. Lahko pa se pošilja prijave posameznih članov ali skupno tudi direktno na omenjeno računovodstvo v Ljubljani.

Nekatere organizacije povprašujejo, kako bi to izvršile po zbirkah svojih članov. Za to ni potrebno nobenih posebnih prošenj in nikakih formularjev. Vsak krajevni odbor zbere lahko došle slike in svote po 10 Din za vsakega člana. Na vsaki sliki zadaj naj bo napisano ime in priimek dotičnega. Nato naj napravijo na poli navaden seznam prosilcev in pri vsakem navedejo:

1. poklic, 2. šaržo, ki jo je imel pri vojnih, 3. rojstno leto, dan in mesec ter pristojnost, 4. redno bivališče, 5. likvidacijsko številko računovodstva.

Pravico do legitimacij imajo le oni, ki prejemajo invalidnino (reduciranci in drugi ne). Računovodstvo dela potem uradne spiske (sezname) in ima že pripravljene tiskovine, zato ni potreba organizacijam delati nikakih tiskovin ali priprav. Prijave se lahko pošljejo na naš Oblastni odbor, da jih izroči tajnik osebno računovodstvu.

Poskrbljeno je, da bodo šle prijave vedno hitro naprej na Direkcijo državnih železnic, ki izgotovi legitimacije. Tudi jih je do sedaj Direkcija železnic še vselej kmalu izgotovila.

Izgotovljene legitimacije se pošljejo zopet računovodstvu v razdelitev. Da se bodo hitro dostavile članom, jih bo Oblastni odbor za posamezne organizacije razposlal, toda poštnina se bo razdelila med dotične člane, da jo sorazmerno plačajo, ker ne more organizacija nositi stroške za toliko paketov. Vsak krajevni odbor bo moral skrbeti za inkasiranje stroškov in bo za to obremenjen.

Opaža se, da nekateri člani trgajo slike iz naših članskih knjižic za legitimacije.

Noben krajevni odbor ne sme sprejeti take slike in je sploh neveljavna, kajti slika mora biti čista (nič prežigosana) in novejšega izvora. One stare slike članov še v vojaških oblekah in slike poleg cele družine itd. niso za nič. Kdor pa pride h krajevni organizaciji po zaščito s knjižico brez slike, naj se mu ne nudi nič in naj se ga smatra kot nečlana. Toliko v vednost in ravnanje glede voznih legitimacij.

Uprava lista »Vojni invalid« dostikrat ne more vedeti, h kateremu krajevnemu odboru spada ta ali oni naročnik, ki navede samo pošto. Zato naj krajevne organizacije sporoče upravi lista vse poštne urade, ki se nahajajo na teritoriju njihovih področij.

Končno bodi omenjeno, da precej organizacij še ni doseglo 20% kvote naročnikov svojih članov. Svetujemo, da akcijo bolj poživite in povzdignejo naš list. Najpripravneje je, razdeliti delo par poverjenikom, ki naj gredo od hiše do hiše in pridobe naročnike ter inkasirajo naročnino. Letošnji invalidski kongres se bo vršil šele enkrat septembra, ker je v zvezi s predpripravami za proslavo desetletnice osvobojenja.

Za Oblastni odbor:

Tajnik: Predsednik:
Stanko Tomc, l. r. Matko Štefe, l. r.

Naš list je list „VOJNI INVALID“.

Da smo zapisali ta naslov, ga nismo samo zato, da ima ta članek ime, nego zapisali smo ga zato, da postane geslo vsakega vojnega invalida, vsake vojne vdove, vsake vojne sirote in sploh vseh vojnih žrtev.

Naš list je list »Vojni invalid«, ker on piše o razmerah vojnih žrtev, o zahtevah ki jih stavimo in za izpolnitev katerih se borimo, o invalidskem zakonu, da se naj izvaja, kaj je v njem za vojne žrtve takega, da ne odgovarja za izboljšanje našega bednega položaja. List »Vojni invalid« je tisti, ki govori vseh javnosti, da se mora izboljšati invalidski zakon, sprejeti novi, da se naj naše razmere popravijo. Če bi ne imeli nikogar, ki bi javnosti to govoril, kdo bi vedel za naše zahteve in kdo bi z nami pomagal, da se čujejo ne samo v državnih uradih in oblastvih, nego povsod.

Poskusili smo že en mesec biti brez našega lista in videli smo, da se je zgodilo, kakor bi se nas postavilo v nekako puščavo, kjer nimamo stika s svojimi sotrpini in kjer nas nikdo ne sliši. Biti brez lista pomeni, da se razpršimo v nič in da ne moremo drug drugemu povedati, kako nam je in kaj nas boli, niti opozoriti nobenega, kaj se godi in kaj naj ukrenemo v tem ali onem slučaju.

In ko smo na delegatski anketi vse to ugotovili, smo sklenili, da list moramo imeti.

Sklenili smo, da se naj vsak krajevni odbor obveže, da med svojim članstvom, v svojem okolišju skrbi, da bo vsak invalid naročnik lista. Ker naročnina je tako nizka, da se to zmore, ako je le volja za to. Uspehi so bili povoljni. List je napredoval. Ali mora še bolj. Zato treba, da krajevni odbori še bolj zastavijo svoje moči in svoj vpliv, da bo uprava lahko rekla: Tritisoč naročnikov imamo. List se naj povečal!

Sedaj je poteklo prvo polletje. Naročnino je treba obnoviti. Upravništvo je na prvi strani pozvalo naročnike odnosno krajevne odbore, da to store.

Naj ne bo ta poziv glas vpijočega v puščavi. Naj ne bo sklepanje na delegatskih anketah samo prazno govorjenje. Rezultati sklepov morajo biti vidni in postati meso. List mora biti, je sklenjeno, in ker je sklenjeno, imajo krajevni odbori vršiti, da se člani naroče nanj in da se plača naročnina.

Zato pozivamo, da krajevni odbori zasujejo rokave in urede, da člani obnove naročnino, ki je potekla, ker se list brez denarja ne more tiskati.

Naj zavlada med nami vsemi geslo:

»Naš list je list »Vojni invalid«.

In k temu zavest:

»Ker sem vojna žrtev, moram biti naročnik »Vojnega invalida«.

Vojne sirote iz Bitolja v Ljubljani.

V sredo 13. t. m. je prispela v Ljubljano skupina mladenk, gojenk ženske obrtne šole iz Bitolja v slikovitih narodnih nošah Južne Srbije. »Bitoljska ženska podružnica«, ki si je nadela nalogo, da skrbi za največje žrtve krvavega svetovnega klanja, za vojne sirote, je organizirala ta izlet. Vojne sirote, ki so za naše osvobojenje in ujedinjenje izgubile očete in matere, imajo pri tej »Bitoljski ženski podružnici« dobrotnike, ki skrbijo, da dobe primerno vzgojo. Pod vodstvom odbornic so sedaj priredile turnejo po državi, da si ogledajo Jugoslavijo, za katero so se žrtvovali njih očetje in matere.

Gospa Vidosava Krstičeva, soproga inženerja je vzorna in požrtvovalna voditeljica. Pripeljala je vojne sirote, v lepih narodnih nošah v Ljubljano, da jim pokaže Slovenijo, da vidijo naša lepa mesta, da spoznajo svoje najsevernejše brate in sestre. Obenem pa da pokažejo Slovencem del narodne umetnosti z juga, del slovanske zgodovine. Zakaj vezava kril teh otrok je znamenita in pomembna. Izvezeni so stari samostani, krone Dušana, Lazarja, devet Jugovičev, topovi in kondiri kraljeviča Marka. ltd.

Vojne sirote so ljubke deklice zagorelih obrazov in da je »Bitoljska ženska podružnica« si naložila to zadačo, da skrbi za vojne sirote, je to krasna in posnemanja vredna zadača. Ker tu je dokaz, da se vsaj nekaj nudi vojnim sirotam tega, kar bi lahko imele, če bi živel oče in mati. In nehote se nam vsiljuje vprašanje:

»Kdo pa za slovenske vojne sirote kaj žrtvuje? Kdo njim kaj nudi?«

Odgovor je — molk.

Mlade gojenke — makedonske vojne sirote, so nastopile z originalnimi makedonskimi pesmimi. Predvajale so v četrtek v Kazini koncert, ki je bil dobro obiskan in so žele toliko odobravanja in pohvale. Pesmi, ki so jih prednašale, potekajo iz okolice Ohridskega jezera, Bitolja, Velesa, in so jih prednašale originalno, kakor jih poje tamno ljudstvo.

Čisti dobiček te prireditve je namenjen zgradbi doma za vojne sirote v Bitolju.

Mi, vojni invalidi, z radostjo beležimo ta dogodek, da so vojne sirote iz Južne Srbije obiskale Slovenijo.

Kličemo jim: Pozdravljene, sestrice! Pozdravite naše tovariše, vojne invalide v Južni Srbiji s toplim, srčnim pozdravom slovenskih vojnih invalidov, vojnih vdov in vojnih sirot.

Invalidsko zdravilišče Golnik.

Tako smo običajno nazivali ta zavod, ki je bil kupljen in preurejen po prevratu za zdravljenje tuberkuloznih vojnih invalidov iz sredstev Komisije za vračajoče se vojne, ki je še danes njegova lastnica.

Splošne zdravstvene potrebe so kazale zavod razširiti tudi za občo civilno uporabo. Vsled tega je bilo zgrajeno iz raznih državnih sredstev, po večini pa namenjenih za invalide, veliko moderno zdravilišče. Pravzaprav še ni končno dograjeno in opremljeno, vendar pa ima že sedaj prostora za kakih 170—180 mest.

Bolniške blagajne ali pa privatniki sami, plačujejo oskrbo za njihova zasedena mesta, za vojne invalide pa ministrstvo socialne politike. Iz vseh teh sredstev se zavod vzdržuje vendar pa je treba ugotoviti, da je za osobe kakor upravo določeno navadno še posebej iz invalidskih kreditov po državnem budžetu.

Prišli pa smo do tega, da zavod ne služi več za vse invalidske zahteve in potrebe.

Mesta za invalide se polagoma znižuje. Lani smo imeli še 30 mest rezerviranih v tem zdravilišču za vojne invalide, letos jih je pa samo 22 ali celo 20.

Ako pomislimo na žrtvovanje invalidskega denarja za to zdravilišče in primerjamo to število z vsemi razpoložljivimi mesti, vidimo zapostavljanje. Invalidi prosijo za sprejem in po naših informacijah jih čaka že 40 z rešenimi prošnjami za mesta, ki jih ne morejo dobiti.

In vendar imajo invalidi po čl. 10. invalidskega zakona zasigurano brezplačno zdravljenje za vse bolezni, ki so jih dobili v vojni. V začetku se je lahko cel zavod vzdrževal samo za vojne invalide, danes pa skoro ni več mesta za nje.

Uprava Golnika je prešla v roke ljubljanskega oblastnega odbora in isti dobi plačano za 22 mest. Na ta mesta pa pridejo še

Poravnajte naročnino!

invalidi iz drugih pokrajin kar seveda ne zavidamo, ampak invalidi imajo vsi pravico po zakonu, da se jim nudi zdravljenje kolikor jih pač je.

Ce bo šlo tako dalje, kmalu ne bomo imeli več invalidskega zdravilišča Golnika, za katerega smo baš mi precej žrtvovali. Invalidi, ki čakajo na zdravljenje so se obrnili po zaščito na udruženje.

Po informacijah, ki jih je dobilo udruženje, je na vse naše oporekanje nekoliko izgleda na zboljšanje.

Invalidi so se že samemu ministru soc. politike g. Čeda Radoviću o priliki inšpiciranja na Golniku pritoževali nad takim položajem.

Z ozirom na vse to smo dobili informacije pri ljubljanskem oblastnem odboru, da se pripravlja načrt, ki ga bo potrdil gospod minister, da bodo dobili invalidi izopet 30 mest na Golniku.

Toda to vendar še ne bo pravična rešitev tega invalidskega vprašanja. Zakaj čaka 40 revežev na zdravljenje, ki ne bodo mogli vsi priti naenkrat v zdravilišče? Invalidski zakon jim vendar zagotavlja zdravljenje. Poleg teh 40 revežev v Sloveniji, jih je pa gotovo še več drugod, ki jim tudi invalidski zakon dovoljuje zdravljenje.

S takim sistemom, da bi morali še nezdravljeni dajati mesta drugim pa tudi ne smemo reševati zdravstveno vprašanje invalidov.

Za to morajo biti za take invalide sredstva brez vsakih omejitev.

Politične beležke.

Vlada velike koalicije v Nemčiji. Ker so pri zadnjih državnozbornih volitvah v Nemčiji socialisti najmočnejša stranka, je državni predsednik maršal Hindenburg poveril sestavo novega kabineta predsedniku socialno-demokratske frakcije v Reichstagu Müllerju-Frankenu.

Zagrebski veliki župan dr. Stopar upokojen. Na njegovo mesto je imenovan dr. Peter Zrelec.

Rumunski zunanji minister Titulescu pride v Beograd. V Beogradu bo le malo časa, ker se čez teden dni sestanejo v Bukarešti zunanji ministri Male antante h konferenci.

Pretnje čehoslovaških socialistov s splošno stavko. Na seji vseh socialno-demokratskih strokovnih organizacij se je sklenilo kot skrajno sredstvo proti novelizaciji socialnega zavarovanja, ki jo namerava izvesti vlada, in ki hoče poslabšati sedanji zakon o socialnem zavarovanju, proglasiti splošno stavko v Pragi, ki bi se pozneje razširila na vso republiko in odločitev vseh 114 socialno-demokratskih poslancev. Zastopniki vladnih strank menijo, da zaradi odložitve teh mandatov parlament ne bi postal del nezmožen.

Združitev Avstrije z Nemčijo. Ta ideja straši razne države, ali k temu koraku gre sicer ta zadeva stalno, četudi počasi. Pred kratkim je avstrijski kancler dr. Seipl govoril o energičnem nadaljevanju dela za izenačenje obeh držav. Ugotovitve dr. Seipla, ki so izšle iz predpostavke, da je svet na potu do večjih edinic in potrebe pridružiti Avstrijo k taki večji ednici, se bodo morale zabeležiti kot simbol napredka naravnega razvoja v Evropi. Sedaj se v časopisih debatira in razpravlja o tem govoru in se vidi, da je k temu problemu zopet storjen korak naprej.

Stabilizacija franka. Ministrski svet v Parizu je na svoji seji sklenil stabilizacijo franka, ki je sedaj gotova stvar. Datum in stanje stabilizacije še sicer nista določena, ker se bosta določila z zakonskim predlogom.

Iz poljskega parlamenta. Povodom debate o vojaškem proračunu so v sejni socialistični poslanci ostro napadli vojnega ministra, češ, da je prekoračil proračun za celo tretjino, ne da bi zaprosil pooblaščenja v parlamentu.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo. Med našo in avstrijsko vlado je bil dosežen sporazum, po katerem se bodo pogajanja za revizijo trgovinske pogodbe nadaljevala 16. junija na Dunaju.

Južnokitajska armada pod poveljstvom Čangkajška je zasedla Peking. General je nato podal ostavko z utemeljitvijo, da je zasedbo Pekinga dovršil svojo nalogo.

Četrta stoletja je preteklo 11. junija 1928, ko je predvojna Srbija odstranila nesrečno dinastijo Obrenovičev, ki je prinesla narodu

in državi veliko zla. Srbski narod je pozval na prestol potomca slavnega osvoboditelja Karadjordja, Petra I., prvega kralja Jugoslavije. S povratkom Karadjordjevičev na čelo Srbije pričena nova doba za razvoj in razmah Jugoslavije.

Naše gibanje.

Poset g. ministra na Golniku. Tovariš nam poroča: Pred kratkim je posetil zdravilišče na Golniku minister socialne politike g. Čeda Radović. Po pregledu zavoda je govoril s tankaj se nahajajočimi vojnimi invalidi, ki so bili zbrani v čitalnici zavoda. V imenu vseh je nagovoril ministra invalidov tov. Knaus. G. minister je vprašal invalide, ako so zadovoljni z oskrbo? Vsi so pohvalili predvsem g. šefzdravnika dr. Neubauerja, ki vsestransko skrbi za njihovo uspešno zdravljenje ter tudi upravo, tako da se počutijo kakor doma. Invalidi so se pa pritožili, da so se za nje tako skrčila mesta na Golniku, vsled česar so pri zdravljenju močno prikrajšani. G. minister je obljubil temu od pomoči in preskrbeti eventualno sredstva iz invalidskega narodnega fonda za povišanje invalidskih mest. Izrazil pa je tudi željo navzočemu predsedniku ljubljanskega oblastnega odbora g. dr. Natlačenu, da bi oblastna odbora pomagala temu invalidskemu zdravljenju. Dalje so invalidi izrazili zahtevo, da se mora popolnoma obnemogla tuberkulozne invalide smatrati tudi za pretežke in jih sprejemati v invalidske domove kot hiralce. G. minister je obljubil temu vprašanju odbržati pozornost ter gledati na možnost spremembe tozadevnih nadpreglednih predpisov. Tudi so izražali nekateri invalidi želje, da bi dobili nove obleke. Končno pa se je razvila debata o zastanku rešitev višjega invalidskega sodišča. Nekateri invalidi v zavodu še nimajo sodnih sklepov o invalidnini. Eden izmed tovarišev ni dočkal invalidnine in je prej umrl. Zato je naročil g. minister, da naj uprava zavoda zbere vse podatke ter jih pošlje v ministrstvo, da bo posredoval za hitre rešitve glede invalidnin. Ker so zahtevali invalidi takojšnjo izplačilo vseh zastankov, je odgovoril g. minister, da je to mogoče le v mejah vsakoletnega budžeta.

Krajevni odbor Celje poziva vse one člane, ki še nimajo novih legitimacij za trikratno polovično vožnjo po železnici, da se v lastnem interesu čimprej zglasijo v pisarni imenovane odbora v svrhu prijave. Vsak invalid naj prinese s seboj sledeče: Člansko knjižico Udruženja, zadnji odrezek od prejete pokojnine in 10 Din v gotovini.

Izredni občni zbor v Žužemberku se je vršil dne 20. maja t. l., ker je nekaj članov prejšnjega odbora odstopilo. Občni zbor je vodil delegat tov. Dornik. Izvoljen je bil nov odbor iz tov. Ivana Vidmarja, Glavana, Lavriča, Kmeta, Žitnika; nadzorni odbor pa iz tov. Jožeta Vidmarja ter Koželja in Komana.

Sklicanje izrednega občnega zbora v Kozjem. kjer se mora stara podružnica še reorganizirati in organizacija zopet upostaviti, je objavljeno po lepakih v vsej okolici. Občni zbor se vrši 24. junija t. l. pri tov. Podlinšku. Čas je objavljen na lepakih. Pride delegat. Pozivamo vojne žrtve, da se sigurno v lepem številu udeležijo.

Za vozne legitimacije. Zadnjič smo poročali, da je mogoče dobiti vozne legitimacije le osebno pri Računovodstvu delegacije ministrstva financ odsek za vojaške mirovine, in pozvali tovariše, da naj pošljejo za poštino, da jih razpošlje naš oblastni odbor. Zadeva pa se je sedaj tako uredila, da pošilja gori omenjeno računovodstvo samo legitimacije uradno in brezplačno direktno na naslovljence. Radi pošiljanja vozne legitimacije ni treba torej nobenemu skrbeti in naprošati našega oblastnega odbora.

Za železniške legitimacije. Kakor smo že poročali, je po odredbi ministra za promet kompetentna sprejemati spiske za izdajanje voznih legitimacij le finančna uprava. Vsled tega morajo tudi občine in sreska poglavarstva, ki so zbirali podatke po naročilu velikih županov, pošiljati iste finančni upravi. To tudi sedaj vrše, ali pa se posamezniki direktno obračajo na njo. Toda vsi, tako sreska poglavarstva kakor privatniki pošiljajo podatke s slikami in denarjem na naslov Delegacije ministrstva financ v Ljubljani. To ni zadostno, ker delegacija ima več oddelkov, ki pa niso vsi v eni stavbi in vsled tega povzroča napačno pošiljanje mnogo dela radi odstopanj. Spiski in dopisi naj se naslovijo vedno natančno na Računovodstvo delegacije ministrstva financ, odsek za vojaške mirovine v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica.

Pristopanje k Ljudski samopomoči za podporanje v smrtnih slučajih je vedno večje. Ljudje so prišli do prepričanja, kako koristno je to društvo. Društveno obvestilo od 1. maja t. l. objavlja 8 slučajev izplačanih podpor umr-

Razširjajte in čitajte naš list!

lim članom iz različnih krajev. Dotični so pristopili šele pred par meseci, njihova čakalna doba še ni izpolnjena, a vendar so že dobili znatne podpore po 500 Din, 2500 Din in 9000 Din. Vse to pa za malenkostne pristopnine. Za nas vojne žrtve je to društvo zelo koristno, posebno ker vsak z lahkoto zmore malenkostno denarno žrtvovanje. Kdor misli zasigurati podporo svojcem za slučaj smrti, naj pristopi. Zahteva naj pristopnico od zastopnika tov. Stanke Tomca, tajnika udruženja invalidov v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica.

Iz Trebnjega. Na binkoštni ponedeljek popoldne je bil žalosten pogreb na našem pokopališču. Pokopali smo blagopokojno članico vojno vdovo Ano Papež iz Kamne gore. Članstvo se je udeležilo pogreba korporativno. Pretrsljiv pogled je bil na vrsto črno oblečenih vojnih vdov in za njimi invalidov. Vdove so nesle lep društven venec iz svežih cvetlic, v katerega je bila vpletena trnjeva krona, simbol trpljenja. Ob odprtem grobu se je poslovil v imenu udruženja od pokojnice tov. Josip Novak. Na stožine navzočih je jokalo na pretresljive besede, ki so proti koncu napravile glasno ihtenje vseh. Saj ni čuda! Ob grobu je jokalo 6 po večini še nepreskrbljenih otrok, ki so sedaj brez staršev. Pokojna je bila stara 53 let, toda spravila jo je v grob jetika, ki jo je dobila od trpljenja, skrbi in žalosti. Bila je pridna in skrbna gospodinja, daleč na okoli čislana. Naj ji ostane blag spomin, zapuščenim otrokom pa naše sožalje.

Dr. Valentin Flerin †. Po kratki bolezni je preminul dne 1. junija t. l. v javni bolnici v Celju obče znani in priljubljeni višji sodni svetnik g. dr. Valentin Flerin, vodja okrožnega sodišča v Celju. Reševal je tudi invalidske zadeve. Pokojni je bil zelo socialno čuteč človek, zlasti do vojnih žrtev, o čemer priča dejstvo, da je v razmeroma kratkem času hitro in ugodno rešil na tisoče prevedb po novem invalidskem zakonu. Pokojni pa se ni omejeval samo na reševanje prevedb, tudi za vsa detajlna invalidska vprašanja se je zelo zanimal. To potrjuje, da je — menda edini med sodniki — postal naročnik našega lista »Vojni Invalid«, iz katerega je črpal vse informacije o stanju vojnih žrtev. Da je bil pokojni med invalidi, vdovami in sirotami ter v ostali javnosti zelo čislani in spoštovan, je pokazala njihova velika udeležba pri pogrebu, ki se je vršil v nedeljo, dne 3. junija t. l. iz celjske bolnice na mestno pokopališče. S smrtjo g. dr. Flerina so vojne žrtve izgubile moža-zaščitnika, katerega izgubo se bo dalo te težko nadomestiti. Za njegovo dobro in požrtvovalno delo v korist vojnih žrtev mu večna hvala! Slava njegovemu spominu — njegovim rodbini pa naše iskreno sožalje!

Krajevni odbor U. V. I. Celje.

Zahvala. Pravi socialni čut in pojmovanje bednega stanja, ki zavzema vedno širše meje med nesrečnimi vojnimi žrtvami, je ponovno pokazalo prebivalstvo mesta Celje in vse okolice na tomboli Krajevnega odbora U. V. I. v Celju v četrtek, dne 7. t. m. Dobiček tombole je bil, kakor vsako leto, tudi letos namenjen podpornemu skladu za najpotrebnejše člane invalide, vdove in sirote, da jim je na ta način ublažena usoda, v katero jih je pahnila svetovna vojna. Javnost je namen prireditve dobro razumela, zato se je v velikem številu odzvala. S tem je pripomogla, da je bil gmotni uspeh tombole kljub temu, da sta se na ta dan vršili v Celju še dve drugi prireditvi — vsestransko zadovoljiv, obenem pa je pokazala, da hoče biti tudi ona deležna zaslug pri pobijanju bede vojnih žrtev. In res! Zasluge so velike tako pri cenj. darovalcih lepih in dragocehnih dobitkov, kakor tudi pri nakupovalcih srečk. Eni kot drugi so pripomogli k uspehu te prireditve, zato jim Krajevni odbor U. V. I. v Celju v imenu vseh svojih včlanjenih vojnih invalidov, vdov in sirot izreka najsrčnejšo zahvalo, proseč jih, da ostanejo tudi v bodoče naklonjeni prireditvam Krajevnega odbora, kakor so bili doslej.

Trafiko je oddati v Fužinah pri Ljubljani. Osebe, ki so zaščitene po invalidskem zakonu in ki reflektirajo na to trafiko, naj se zglasijo tekom 8 dni v pisarni krajevnega odbora U. V. I. v Ljubljani, kjer dobe potrebna navodila.

Tombola. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Velikih Laščah priredi na praznik 29. junija javno tombolo v prid vojnim žrtvam.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov.
Odgovorni urednik: **Stanko Tomc.**
Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.
Zanjo odgovarja: **France Štrukelj.**